

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 515/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, v mene ktorej koná prokurista Mgr. Michal Bizoň, LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 388/2015 z 23. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 388/2015 z 23. mája 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Sťažovateľ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) 21. augusta 2012 domáhal proti spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „pôvodná žalovaná“), ochrany osobnosti, a to aby okresný súd uložil žalovanej povinnosť odstrániť v žalobe špecifikované články z označeného internetového portálu prevádzkovaného žalovanou a súčasne zaplatiť sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 € a trov konania.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 5 C 79/2012 z 21. apríla 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uložil pôvodnej žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 000 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj trovy konania, avšak žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

4. Na základe riadne a včas podaného odvolania – riadneho opravného prostriedku sťažovateľa, ako aj pôvodnej žalovanej krajský súd po tom, ako uznesením z 10. marca 2017 rozhodol, že v konaní na miesto pôvodnej žalovanej pokračuje s jej právnym nástupcom – spoločnosťou [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a žiadnej zo sporových strán nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 20. júla 2017.

5. Sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil takto:

«... Sťažovateľ v odvolaní proti Prvoinštančnému rozhodnutiu vytykal tomuto viaceré pochybenia a to, že:

(a) súd prvej inštancie si nesprávne ustálil skutkový obsah žaloby (body 8-17),

(b) súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (body 18 -19),

(c) Prvoinštančné rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (body 20-25),

(d) priznaná výška finančného zadošťačenia je neprimerane nízka (body 26 - 28),

(e) Prvoinštančné rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené (body 29 - 33),

(f) súd prvej inštancie priznal Sťažovateľovi náhradu trov konania v nesprávnej výške (body 34 - 36).

... Napriek početným argumentom sa Krajský súd s odvolaním Sťažovateľa argumentačne vysporiadal iba v bodoch 28 - 29 Napadnutého rozhodnutia, pričom sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov Prvoinštančného rozhodnutia. Krajský súd dokonca ešte aj v rámci doplnenia uviedol len to, že „sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie“ (bod 30 Napadnutého rozhodnutia).

... Odvolací súd sa, napriek ustanoveniu § 387 ods. 3 Civilného sporového poriadku, nevysporiadal ani s odvolacím dôvodom podľa bodu 9 písm. a) tejto sťažnosti, ktorý bol azda najpodstatnejším. V rámci tohto Sťažovateľ dôvodil, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď „vychádzal len zo skutkového základu, ktorý bol vymedzený v návrhu na začatie konanie“ (str. 9 Prvoinštančného rozhodnutia). Súd prvej inštancie totiž prehliadol, že v priebehu konania pripustil zmenu rozšírenie skutkového základu žaloby (dôkaz č. 2 podľa tejto sťažnosti).

... Sťažovateľ analogicky poukazuje na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (III. ÚS 44/2011, I. ÚS 77/2015) a Európskeho súdu pre ľudské práva (Helle vs. Fínsko), z ktorej vyplýva, že odvolací súd si pri posudzovaní odvolania môže osvojiť dôvody súdu prvej inštancie, musí sa ale skutočne zaoberať odvolacími dôvodmi strany sporu. Pretože „keď sa konajúci súd rozhodujúci o opravnom prostriedku sťažovateľa nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší základné právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (III. ÚS 402/08).

... Krajský súd ale hore uvedeným spôsobom nepostupoval, v dôsledku čoho porušil základné práva Sťažovateľa vymenované v bode 5 tejto sťažnosti...»

6. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo [REDAKOVANÉ]: na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.05.2017, č. k. 5Co/388/2015-459, porušené boli.

II. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.05.2017, č. k. 5Co/388/2015-459, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

12. Ako to z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, sťažovateľ krajskému súdu vytýka, že

- krajský súd v napadnutom rozhodnutí bez ďalšieho iba skonštatoval správnosť dôvodov rozsudku okresného súdu a nevyporiadal sa s odvolacími námietkami sťažovateľa,

- nevyporiadal sa však najmä s jeho námietkou spočívajúcou v tvrdení, že okresný súd pri rozhodovaní vychádzal len zo skutkového základu, ktorý bol vymedzený v žalobe v čase jej podania a nebral do úvahy jeho následné rozšírenie v priebehu konania.

13. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

14. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí

dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

15. Vzhľadom však na charakter námietok sťažovateľa ústavný súd tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

16. Na citovaný právny názor nadväzuje ustanovenie § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Ústavný súd preto v záujme presvedčivosti vlastnej rozhodovacej činnosti považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu a v rámci toho osobitne vo vzťahu k sťažovateľom až následne v priebehu konania rozšírenej časti skutkového základu.

18. Okresný súd vo svojom rozhodnutí okrem iného argumentoval takto:

«... Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, výsluchom navrhovateľa, výsluchom svedkov..., oboznámil sa s obsahom článkov označených v návrhu a v zmene návrhu a s obsahom ďalších článkov, ktoré účastníci predložili v priebehu konania. ...

V denníku [REDACTED] 15.6.2012 vyšiel článok s názvom „Kto utešuje jeho ženu?“ Okrem iného sa v ňom uvádza, že deň predtým sa navrhovateľ prestal skrývať a jeho manželku prišla navštíviť kamarátka. Cituje sa aj vyjadrenie hovorca [REDACTED] o účinkovaní navrhovateľa v ďalšej sérii talentovej show. Článok dopĺňa záber z filmu.

Dňa 16.6.2012 bol na portáli [REDACTED] článok s názvom: „Exkluzívne: [REDACTED] za svoj výkon v gay porne získal Pornooskara!“ Uvádza sa, že navrhovateľ účinkoval v tvrdom gay porne Nighthawken, ktoré bolo ocenené v roku 1997 v kategórii najlepšie medzinárodné video na Adult Erotic Gay Video Awards...

V denníku [REDACTED] deň vyšiel 18.6.2012 článok s názvom „Porno Dj [REDACTED]: Užil si gogo šou“ v podstate s rovnakým obsahom ako na internetovom portáli. Navyše sú tu uverejnené narážky [REDACTED] a [REDACTED] z ich verejných vystúpení.

Na portáli [REDACTED] boli 19.6.2012 zverejnené dva články. Prvý s názvom „Moderátor [REDACTED] si uťahoval z hereckej minulosti [REDACTED]

Navrhovateľa sa týka uštipačná poznámka, ktorou moderátor narážal na účinkovanie navrhovateľa v jednom z gayporno filmov. Druhý článok bol s názvom „Producent [REDACTED] je v ponuke pornohercov stále v kurze!“ Tu je znovu uverejnený záber z filmu, zobrazujúci súlož, skopírovaný je profil [REDACTED] zo stránky [REDACTED], (fotografia, ani profil sa už toho času na stránke nenachádzajú) spolu s komentárom o jednotlivých údajoch z tohto profilu. Rovnaký obsah mal aj článok v denníku [REDACTED] z 19.6.2012 pod názvom „Stále v ponuke pornostránok!“ a aj tu je skopírovaný profil [REDACTED] zo stránky [REDACTED].

Na internetovom portáli [REDACTED] vyšiel dňa 20.6.2012 článok s názvom „Pornotalent: [REDACTED] nechcel premeškať príležitosť“, ktorý je v podstate súhrnom všetkých udalostí od momentu, kedy vyšlo účinkovanie navrhovateľa vo dvoch gayporno filmoch najavo. Uvádza sa stručný obsah filmov a zaoberá sa aj neúspešnou kandidatúrou navrhovateľa v parlamentných voľbách v marci 2012.

... Dňa 22.6.2012 bol na portáli [REDACTED] zverejnený článok s názvom „Pornotalent [REDACTED] Nebol som „zhulený“ a „nič neľutujem“. Sú v ňom zopakované udalosti od prepuknutia kauzy, prvotné popretie navrhovateľa a jeho následné vyjadrenia, reakcie českých médií, citované sú aj necitlivé výroky, ktorými navrhovateľ ako porotca televíznej talentovej show hodnotil súťažiacich.

... Rovnakej téme sa venuje aj článok v denníku [REDACTED] uverejnený 26.6.2012 pod názvom „Zlomí mu gay porno krk?“

V týždenníku [REDACTED] vyšiel 5.7.2012 článok „Na smiech“, ktorý je v podstate súhrnom reakcií rôznych mediálne známych osôb na účinkovanie navrhovateľa v gay porno filmoch. S rovnakým obsahom bol na portáli [REDACTED] uverejnený dňa 6.7.2012 článok s názvom „Je na smiech: [REDACTED] herecký talent spustil lavínu vtipov“.

Dňa 7.7.2012 bol na portáli [REDACTED] uverejnený článok s názvom „Ozval sa nám [REDACTED] modrooký blondiak!“ o hereckom partnerovi navrhovateľa z filmu *Accidental Lovers* z roku 1993.

Článok v týždenníku [REDACTED] zo dňa 20.12.2012 s názvom „Ukrivdený [REDACTED]“ je reakciou na skutočnosť, že sa navrhovateľ v tomto konaní domáha ochrany svojej osobnosti...

Z takto zisteného skutkového stavu súd pri posudzovaní uplatneného nároku vychádzal...

V návrhu navrhovateľ vymedzil právny základ uplatneného nároku tak, že sa domáha odškodnenia za neoprávnený zásah do jeho práva na podobizeň a do práva na ochranu občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Rozhodujúce skutočnosti, t. j. konanie alebo opomenutie, ktorým odporkyňa do týchto jeho práv zasiahla, v návrhu vymedzil iba tým, že:

1) v krátkom časovom období odporkyňa uverejnila 24 článkov (špecifikovaných miestom a časom uverejnenia a názvom)

2) obsahom väčšiny článkov boli intímne fotografie jeho osoby, pochádzajúce z filmov, ktoré uverejnila bez jeho súhlasu

3) články sú doplnené mnohými expresívnymi výrazmi a hodnoteniami, ktorými bola jeho osoba urážaná, zosmiešňovaná, škandalizovaná a ponižovaná

4) v článku „Pornoklamár“ z 21.6.2012 sú expresívne vyjadrenia: „...nahrúval tvrdé porno s mladými fešákmi“ „... bol pornohviezdou“ „... si užíval so sladkými nápadníkmi“, „... rozdával tými najperverznejšími spôsobmi“...

5) v článku „Pornoklamár“ z 21.6.2012 sú vymyslené jeho odpovede na otázky, ktoré mu nikto nepoložil, a to že údajne nemal nepreziadať, či predmetné scény nahrúval, aby „mal peniaze na drogy“, resp. ako by sa rozhodol, ak by dostal „lákavú ponuku zahrať si v gayporne znova“...

Predovšetkým je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že navrhovateľ bol v čase uverejnenia článkov verejne známou osobou najmä preto, že pôsobil ako porotca vo dvoch po sebe nasledujúcich sériách televíznej show... Vďaka tomu sa stal aj predmetom záujmu médií, najmä tých, čo informujú o showbiznise, s čím navrhovateľ musel počítať.

Právo odporkyne na slobodu prejavu nie je možné zúžiť iba na informovanie o veciach všeobecného záujmu. Príspevkom k verejnej diskusii, ktorý navrhovateľ v článkoch postráda, môžu byť aj skutočnosti, ktoré sa týkajú mediálne známej osoby, najmä ak ide o osobu, ktorá získala vďaka účinkovaniu ako porotca v televíznej show možnosť verejne posudzovať výkony súťažiacich a stala sa preto všeobecne rešpektovanou, resp. prostredníctvom reklamnej kampane získala možnosť relatívne ovplyvňovať mienku neurčitého okruhu ľudí. Účinkovanie navrhovateľa v gay pornofilmoch, hoci k nemu došlo pred desiatkami rokov, sa preto logicky a legitímne stalo predmetom záujmu médií.

... Prvé články informovali o podobnosti hlavného predstaviteľa filmov s navrhovateľom a odkazovali na týždenník [REDAKOVANÉ], v ktorom 14.6.2012 vyšli podrobné informácie (tento článok sa predmetom konania nestal). Ďalšie články súviseli s tým, že navrhovateľ v rozhovore pre iné médiá účinkovanie vo filmoch priznal. Súčasne kriticky reagovali na vyjadrenia navrhovateľa, ktoré v rozhovore uviedol o dôvodoch, pre ktoré gayporno natočil.

Odporkyňa teda v článkoch, ktoré navrhovateľ napáda, podrobila navrhovateľa kritike nie len pre to, že účinkoval vo dvoch pornofilmoch, ale aj pre postoj, aký k celej veci zaujal. Najprv účinkovanie popieral, potom ho zľahčoval ako mladícku nerozvážnosť.

V návrhu citované časti článku „Pornoklamár“ nie je podľa názoru súdu možné považovať, vzhľadom na súvislosti, v ktorých boli použité, za expresívne. Vyjadrujú hodnotiaci úsudok autora článku na obsah filmov, ktoré označil za tvrdé gayporno, zobrazujúce súlož so všetkými detailami. Určitá miera zveličovania, ironizovania, odsudzovania, včítane použitia relatívne ostrejších výrazov, je preto prípustná.

Za zosmiešňujúce alebo šikanujúce nie je možné považovať ani tvrdenia v tomto článku, ktoré navrhovateľ označil za vymyslené tým, že odporkyňa uviedla jeho odpovede na otázky, ktoré mu vôbec neboli nepoložené. Konštatovaním, že navrhovateľ nepreznadil, či porno natakával, aby mal peniaze na drogy, je ukončená citácia z vyjadrenia navrhovateľa, že v tom čase experimentoval s narkotikami, resp. že nebol natoľko „zhulený“, aby si na to

nemohol pamätať. ... V odpovediach na nepoložené otázky súd vidí skôr zjednodušenou formou podaný hodnotiaci úsudok autora na vyjadrenia navrhovateľa, než jeho snahu navrhovateľa škandalizovať.

Vzhľadom na vývoj celej kauzy, zmenu postoja navrhovateľa od popierania po priznanie účasti na filmoch, na obsah jeho vyjadrenia k veci pre iné médiá, nepovažoval súd za neprimerané, že v krátkom časovom období od 13.6.2012 do 7.7.2012 odporkyňa uverejnila 15 článkov súvisiacich s účinkovaním navrhovateľa v gayporno filmoch, s tým, že súčasne 8 článkov s rovnakým obsahom bolo uverejnených aj na internetovom portáli. Zásah do práva na česť a dôstojnosť, ktorú uverejnením článkov navrhovateľ pociťoval, nie je podľa názoru súdu možné považovať za neoprávnený, preto ani nebol objektívne spôsobilý privodiť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu vo sfére jeho osobnostných práv.

Ďalším právom, do ktorého podľa navrhovateľa odporkyňa uverejnením článkov zasiahla, bolo právo na podobizeň. Navrhovateľ namietal, že odporkyňa bez jeho súhlasu opakovane uverejňovala intímne fotografie z filmu, najmä tie, na ktorých je zobrazený pri pohlavnom styku ...

Pre použitie podobizne na účely spravodajstva zákon vyžaduje, aby sa tak stalo primeraným spôsobom a nebolo v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby. Výkon zákonnej licencie preto musí byť primeraný čo do formy, rozsahu a obsahu účelu, ktorému slúži.

Z podkladov, ktoré súdu predložil navrhovateľ, vyplýva, že rovnaká fotografia, zobrazujúca navrhovateľa pri pohlavnom styku, bola uverejnená celkovo v 4 článkoch: dňa 14.6.2012, 16.6.2012 dva krát (v denníku a na portáli [REDACTED]) a 19.6.2012.

Odporkyňa popiera, že by fotografie boli súčasťou článkov z 13.6.2012, 14.6.2012 a 15.6.2012, zverejnených na internetovom portáli. Z podkladov, ktoré predložil navrhovateľ, súd zistil, že súčasťou článkov uverejnených 13.6.2012 a 15.6.2012, nebola fotografia, zobrazujúca navrhovateľa pri súloží, ale print screen tohto záberu z filmu.

Z navrhovateľom namietaných článkov bola prvý krát fotografia, zobrazujúca navrhovateľa pri súloží, uverejnená na portáli [REDACTED] v článku zo 14.6.2012 s názvom „Gay porno: Máme video [REDACTED] dvojníka !“, spolu s ďalším záberom z filmu. Ak odporkyňa dodatočne po začatí konania fotografie odstránila, ešte to neznamená, že predtým zverejnené neboli. Vzhľadom na obsah článku je ale možné zverejnenie tejto

podobizne navrhovateľa považovať za spravodajskú licenciu, keďže vypovedá o tom, že sa herec na navrhovateľa nápadne podobá a súčasne dokumentuje, o aký druh filmu sa jedná.

Tá istá fotografie bola následne uverejnená aj v článkoch: „Tvrдый odkaz od čitateľov [REDACTED] nepatriš!“, ktorý vyšiel 16.6.2012 jednak na portáli [REDACTED] a jednak v denníku [REDACTED] rovnako aj v článku s názvom „Producent [REDACTED] v ponuke pornohercov stále v kurze!“, ktorý vyšiel na portáli [REDACTED] dňa 19.6.2012. Z obsahu týchto článkov nie je zrejma žiadna nová skutočnosť, ktorá mala byť fotografiou dokumentovaná, jej bezprostredná súvislosť so skutočnosťami popisovanými v článkoch chýba. V podstate preto ide vo všetkých týchto troch prípadoch len o ilustračnú fotografiu, bez osobitného spravodajského účelu.

Na základe toho súd dospel k záveru, že opakovaným zverejnením fotografie, ktorá zobrazuje navrhovateľa pri súloží, v článkoch: „Tvrдый odkaz od čitateľov [REDACTED] nepatriš!“, vydaných 16.6.2012 na portáli a v denníku a v článku s názvom „Producent [REDACTED] v ponuke pornohercov stále v kurze!“, vydaného 19.6.2012 na portáli [REDACTED], odporkyňa prekročila limity spravodajskej licencie a vo všetkých troch prípadoch podobizeň navrhovateľa bez jeho súhlasu zverejnila neoprávnene.

Zverejnenie podobizne fyzickej osoby bez jej súhlasu a bez zákonnej licencie je vždy potrebné hodnotiť ako neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a je v každom prípade dôvodom, pre ktorý je namieste minimálne morálna satisfakcia. Vzhľadom na obsah fotografie a skutočnosť, že k neoprávnenému zverejneniu podobizne došlo opakovane, považoval súd ujmu, ktorá tým navrhovateľovi na osobnostných právach vznikla, za závažnú. Uverejňovanie tej istej fotografie bez priamej väzby na obsah článku, súd navyše hodnotí ako snahu o zosmiešnenie navrhovateľa, a tým aj zníženie jeho vážnosti v spoločnosti.

Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadol súd aj na to, že k zásahu došlo nie len tlačou, v denníku, ktorý má celoštátnu pôsobnosť, ale aj cez internet, takže články s fotografiami boli prístupné veľkému okruhu čitateľov.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ v súvislosti s výškou požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch akcentoval najmä následky, ktoré nie sú v príčinnej súvislosti s neoprávneným použitím podobizne (ukončenie zmluvy o vzájomnej spolupráci

v oblasti propagácie, obťažovanie novinármi, nemožnosť zúčastniť sa školských aktivít detí, nutnosť zmeniť bydlisko), súd za primeranú majetkovú satisfakciu považoval sumu 3.000 eur. Preto len v tej časti návrhu vyhovel a vo zvyšku ho zamietol.

Zamietnutý bol aj návrh, aby odporkyni súd uložil povinnosť odstrániť články z internetového portálu, keďže za dôvodný súd návrh považoval len v časti zásahu do práv na podobizeň a odporkyňa všetky fotografie, zobrazujúce navrhovateľa pri súloži, z portálu [REDACTED] už odstránila...».

19. V rozsudku krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu, krajský súd uviedol:

„... Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 C. s. p.) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

... Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 C. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 C. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 C. s. p.).

... Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 C. s. p.

... Pre doplnenie odvolací súd uvádza, že sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie...“

20. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny (respektíve právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), porušenia ktorého sa sťažovateľ dovoľáva, zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech

v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

21. Právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy voči rozhodnutiu či zásahom „všeobecných súdov“ je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov, t. j. či v konaní a rozhodnutí v ňom vydanom (ne)boli dotknuté predpismi ústavného poriadku chránené práva alebo slobody fyzickej osoby. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o sťažnosti nie je pokračovaním konania v ďalšej inštancii mimo rámca všeobecného súdu a ústavnému súdu v ňom zásadne neprislúcha, aby v jeho rámci prehodnocoval skutkové a právne závery všeobecného súdu alebo zjednocoval ich judikatúru. Ústavný súd pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

22. Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej sa krajský súd v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu je v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP, keďže krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením, ktoré formuloval okresný súd, a to je podľa názoru ústavného súdu presvedčivé a zrozumiteľné a konanie nevykazuje znaky podstatných pochybení procesného charakteru. Aj keď krajský súd neuviedol nad rámec poukazu na dikciu ustanovenia § 387 ods. 2 CSP žiadne ďalšie dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozsudku okresného súdu, ústavný súd nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov rozhodnutí všeobecných súdov. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP bola totiž odvolaciemu súdu daná možnosť

vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia, pričom možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia bola podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke. Uvedené je v posudzovanej veci nesporné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

23. Napokon, podľa názoru ústavného súdu už okresný súd dal jasnú, zrozumiteľnú a vyčerpávajúcu odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, keď berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, spoločenské postavenie sťažovateľa, najmä to, že ide o osobu verejne známu, vyhodnotil či už jednotlivo alebo súhrnne obsah všetkých článkov špecifikovaných ich názvom, miestom a časom uverejnenia a v závislosti od miesta a spôsobu uverejnenia a tiež od toho, či ich súčasťou bola alebo nebola fotografia zachytávajúca podobizeň sťažovateľa alebo jeho prejavy osobnej povahy, ustálil, v príčinnej súvislosti s ktorými skutkami (článkami) k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv sťažovateľa nedošlo a s ktorými došlo, akým spôsobom, akou mierou a v nadväznosti na to určil primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

24. V súvislosti s námietkou sťažovateľa spočívajúcou v tvrdení, že okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z neúplného skutkového základu, keď nebral do úvahy jeho dodatočné rozšírenie v priebehu konania, o pripustení ktorého okresný súd rozhodol uznesením č. k. 5 C 79/2012-111 zo 14. januára 2013, ústavný súd konštatuje, že ani túto nie je možné považovať za opodstatnenú. Podľa zistenia ústavného súdu totiž už okresný súd svoje rozhodnutie plne ústavne konformným spôsobom odôvodnil nielen vo vzťahu k časti skutkového základu vymedzeného v žalobe v čase jej podania, ale aj vo vzťahu k časti skutkového základu, o ktorý sťažovateľ žalobu rozšíril v priebehu konania.

25. Inými slovami, už z odôvodnenia rozsudku okresného súdu zjavne vyplýva, že okresný súd svoje skutkové zistenia a právny názor vyvodil nielen čo sa týka skutkov (článkov) predstavujúcich podľa názoru sťažovateľa neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv, ktoré boli označené v žalobe v čase jej podania, ale aj čo sa týka tých, ktoré sú označené v uznesení okresného súdu zo 14. januára 2013, ktorým rozhodol o pripustení rozšírenia skutkového základu žaloby (návrhu na začatie konania), čím sa stali jej imanentnou súčasťou.

26. Podľa názoru ústavného súdu preto bez ďalšieho proti konštatovaniu v rámci odôvodnenia rozsudku okresného súdu, podľa ktorého okresný súd pri posudzovaní, či došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv sťažovateľa (žalobcu), vychádzal len zo skutkového základu, ktorý bol vymedzený v žalobe (návrhu na začatie konania), vytrhnutého z kontextu celého odôvodnenia, nemožno nič namietat', obzvlášť, keď z ostatnej podstatnej a inak rozsiahlej časti odôvodnenia tohto rozsudku zjavne vyplýva, že zahŕňa celý skutkový základ žaloby, nielen časť skutkového základu vymedzeného v čase jej podania.

27. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tiež s poukazom aj na rozhodnutia ústavného súdu v iných podľa jeho názoru obdobných veciach (III. ÚS 402/08, III. ÚS 44/2011, I. ÚS 77/2015) argumentuje tak, že keď sa konajúci súd rozhodujúci o opravnom prostriedku sťažovateľa nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší základné právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

28. Ako už bolo uvedené, právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, *Annuaire* č. 303 – B).

29. Ústavný súd už vo veci sp. zn. III. ÚS 44/2011 uviedol, že (v okolnostiach tam posudzovanej veci, pozn.) „nebolo úlohou ústavného súdu skúmať, či na zásadné argumenty sťažovateľov bola zo strany krajského súdu poskytnutá vecne správna odpoveď, ale či nastolené otázky relevantného charakteru krajský súd zodpovedal, a ak áno, či odpoveď mala dostatočne vyčerpávajúci charakter“. V okolnostiach danej veci treba zdôrazniť, že v prípade rozhodnutí súdov opravnej inštancie si môže opravný súd osvojiť dôvody napadnutého rozhodnutia pod podmienkou, že napadnuté rozhodnutie skutočne preskúmal v intenciách dôvodov predostretých uplatneným opravným prostriedkom. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v tomto smere judikoval: „Súd podčiarkuje, že pojem spravodlivý proces vyžaduje, aby vnútroštátny súd, ktorý odôvodnil svoje rozhodnutie stručne buď tak, že odkázal na dôvody nižšej inštancie alebo iným spôsobom, skutočne preskúmal rozhodujúce otázky, ktoré boli pred ním vznesené, a neuspokojil sa s tým, že jednoducho prevzal závery nižšieho súdu“ (rozhodnutie ESLP vo veci Helle c. Fínsko z 19. 12. 1997).

30. V posudzovanom prípade na rozdiel od prípadov, na ktoré sťažovateľ poukazuje, ak krajský súd po preskúmaní rozsiahleho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozsudku okresného súdu v intenciách dôvodov riadneho opravného prostriedku – odvolania uplatneného sťažovateľom vrátane námietky, že okresný súd pri rozhodovaní nezobral do úvahy rozšírenie skutkového základu žaloby v priebehu konania, bez ďalšieho iba skonštatoval, že okresný súd riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, z čoho implicitne vyplýva, že argumenty sťažovateľa v odvolaní proti tomuto rozsudku nepovažoval za relevantné, nemožno v tejto okolnosti vidieť porušenie základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie, o to viac, že zákonný rámec pre takéto skrátené odôvodnenie súdneho rozhodnutia je daný ustanoveniami Civilného sporového poriadku.

31. Napokon, podľa názoru ústavného súdu ani z obsahu sťažnosti sťažovateľa nevyplývajú také argumenty, ktoré by boli spôsobilé rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť rozhodnutie o veci, a tým spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu.

32. V závere ústavný súd poznamenáva, že v zmysle svojej judikatúry považuje za arbitrárne či zjavne neodôvodnené len tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je celkom zjavne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu opierajúceho sa v celom rozsahu o odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktoré sú odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

33. V nadväznosti na sťažovateľom deklarovaný prejav nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

34. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

35. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017